

Սպաստ կհեփեմ:  
Քիթիցտ կհանեմ:  
Քու իղն ու թողը կտրվի:

Կ Ե Ն Ա Յ Ն Ե Ր

Առտված երկար կյանք տա նրան, ով ինքը էստեղ  
չի, պայց սիրտը մեր հետ ա:  
էս էլ աստված կյանք տա նրան, ով ումին կսիրի:  
էս էլ ջահելների կենացը, որ մեղանից ավելի լավ  
ապրեն:

Հ Ա Ն Ե Լ Ո Ի Կ Ն Ե Ր, Շ Ո Ի Տ Ա Ս Ե Լ Ո Ի Կ Ն Ե Ր

ՀԱՆՆԵԼՈՒԿՆԵՐ

Արևելումի խալիլեն փուած ա,  
Նուսի հատկեները շարած ա,  
Մեչն էլ մե կտր զաթա:  
(Երկինք, ասաղեր, լուսին)

էն ի՞նչ ոյան ա, տուրեկան,  
Ձի թողնրմ վրեն մտիկ ասան: (Արե)

էն ի՞նչ ա, լող ա ասամ, ծուկ չի,  
Կլորակ ա, պաղաճ չի,  
Սիրուն ա, ախչիկ չի: (Լըիվ լուսին)

Եղիտ մարքալեն ծին քշավ,  
Սաղ աշխարքը զորդավ: (Ամողըուպ)

Գալիս եմ փափուկ,  
Գնում եմ թաքուն,  
Նափասս սառնավուն: (Ձյուն)

Կարմիր ալքը էկավ,  
Աշխարքը կերավ: (Հրդեհ)

էն ի՞նչ ա՝ ծու ա տծում, հավ չի,  
Վաղ ա տամ, ծի չի: (Օձ)

Անդաջներն ա էշի,  
Ուտերը՝ շունի: (Նապոտատակ)

Մու ա ածըմ, հավ չի,  
Խոտ ա ուտում օշխար չի: (Կրիս)

էն ի՞նչ ա՝  
Խոտ ա ուտըմ, ճուր չի խմըմ,  
Իրա աունը ինքն ա շնրմ: (Շերամ)

Աստված շարավ,  
Մարթը քանդավ: (Նուռ, իաղող)

էս էլ արեի կենացը, որ սառած սարթին տաքաց-  
նըմ ա:

էս էլ լուսնակի կենացը, որ մութը տեղ լուս ա  
տամ:

էս էլ աստված կյանք տա նրան, ով որ վաղը  
կտեսնի, միշտ լավը կասի:

Էմենք ճամփորդների կենացը, որ ողջ տեղ հաս-  
նեն, կործերը հաջողակ վերջացնեն:

Կենթանություն, աշողակ իլեք, բախտավոր իլեք  
(ընդհանուր կենաց):

Ինքը տափի տակին,  
Կլիսը՝ արեին: (Բողկ)

Օխար շոր ունի հտքին,  
Ով շորը հանի,  
Նա սուք կանի: (Սոխ)

Համ անուշ ճուր ա,  
Համ՝ կեր ա,  
Համ էլ՝ սերմ: (Ձմերուկ)

Հուսի տուր, կուլ տուր: (Խաշիլ)

Առավոտ շորս ոտով եմ,  
Ցերեկը՝ էրկու ոտով,  
Իրիդունը՝ իրեք ոտով: Ո՞վ եմ: (Մարդ)

էն ո՞վ էր, որ որձից ծնվավ: (Եվան)

Սհաթ չի, պայց անկայնեկ պահ ա  
անըմ: (Սիրտ)

Պսակ եմ, ճսակ,  
Աշխարքը մեչս ախիկ: (Աչք)

Երկու ախոյեր աշխարք են տեսնում,  
Մեկմեկու չեն տեսնում: (Աչքեր)

Մե պատ, էրկու տուն: (Քիթ)

Միշտ պերանումն ա, կուլ չի դնում: (Լեղու)

Արի՛, ալի՛՝ չի դալի, մի՛ արի, մի՛ արի՛  
Գալիս ա: (Շրթունքներ)

էն ի՞նչ դուռ ա, ոչ միս ունի, ոչ օսկոր:  
(Հողի)

Վեց ոտով են,  
էրկուսը՝ օթին,  
Չորսը՝ տափին: (Ձիավոր և ձի)

Ինքը՝ կարմիր,  
Կերտծը՝ կանանչ,  
Տվածը՝ ճերմակ: (Կով)

Բաղըմը նստած մեր աղեն,  
Քառասուն քուրք ունի վրեն: (Կաղամբ)

Տուն ունեմ, տուռ չունի,  
Տուսը՝ էրծաթ, մեշը՝ օսկի: (Ձու)

Ինքը՝ հողից,  
Կլանքն՝ արեից,  
Մահն ա ճուրից: (Աղ)  
Ծունի պես սպտակ ա,  
Ամենքից սիրված ա: (Շաքար)  
Տամ ծեռքա՝  
Տաքանա փորըա,  
Ցնգի խելքատ: (Օղի, գինի)

Ուսիս տրամ՝ լաց իլավ,  
Ցած տրամ՝ սուս իլավ: (Ջութակ)

Տար՝ հաղ արա,  
Պեր՝ քաշ արա: (Աղ, թառ):

Մե յայլուղ ունեմ,  
Ծալում եմ, ծալում, չի ծալվում: (Ճամփա)

Գնում ա, գնում՝ իղ չի կա,  
Եա մտիկ աաա՝ թող չիկա: (Նավ)  
Ջանը փեղից, թեք էրկաթից: (Դանակ)  
Մեշը՝ աղիք,  
Ճոնղը՝ ծաղիկ: (Ծրագ)

Կործը կաաարավ,  
Պատից կախ ինգավ: (Մաղ)

Մե աչքով, ծիք ըոյով: (Ասեղ)

Էն ի՞նչն ա,  
Աշխարքը մեշն ա: (Հայելի)

Ղանագ չունի, թոնում ա,  
Աաամ չունի, կրծում ա: (Հրացանի պնդակ)

Փոր ունի, շվաք չունի: (Ջրհոր)  
Թոգը քաշան, ծենը լսան: (Ջանգ)

Քանի շաա պտուա էկավ,  
Էնքան շաա հասաացավ: (Իլիկ)

Մարթից տացր,  
Հավից ցածր: (Գլխարկ)  
Ցերեկը՝ ծառա,  
Քշերը՝ աղա: (Կոշիկ)

Էստեղ պուպուղ,  
Էնտեղ պուպուղ,  
Տուռնով տուա: (Աղբ)

Սաղ օրը ման ա գամ մունջ,  
Քշերը մանում ա քունջ: (Ձեռնափայտ)

Ճոճվում ա, ճոճվում,  
Տուն ա պամ, տափին ծքվում: (Կտցին)  
Ոչ կով ա, ոչ ծի ա,

Պայց խոա ա ուտում: (Եղան)

Էն ի՞նչ ա՝ աաամներ ունի,  
Պերան չունի: (Սղոց)

Անպան մնաց՝ սեացավ,  
Պանի արան՝ շեկացավ: (Գութան)  
Ինքը աանն ա, կլոխը տուան ա: (Մեխ)

Էն ի՞նչ ա՝ ոտեր չունի, թեք չունի,  
Պայց անկայնել վաղ ա աամ: (Ժամանակ)  
Ոչ լեղու ունի, ոչ հոքի,  
Պայց կխոսի: (Ժամացույց)

Վերեր՝ ծակ, աակը՝ ծակ,  
Մեշտեղը՝ ճուր ու կրակ: (Ինքնահո)

Ջորս ախպեր վաղ են աամ,  
Մեկմեկու չեն հասնում: (Անիվներ)  
Սե շունը՝ տոանը դարավու: (Կողակեք)  
Ցերեզը նորահարս, քշերը դարավաշ:  
(Մալք անկողին)

Պերան չունի, պայց խոսում ա: (Գիրք)  
Սպտակ ապի, սե ցորեն,  
Ծեռովս ցանեմ,  
Պերանովս քաղեմ: (Թուղթ ու գիր)

Էն ի՞նչ աուն ա,  
Ներս ես մանում քոռ աչքերով,  
Տուա ես գալիս լուս աչքերով: (Դպրոց)

#### ՇՈՒՏԱՍԵԼՈՒԿՆԵՐ

1. Տեր-Նղիանց աանձի ծառին  
Տասը ծանգը աանձ կա ծերին:
2. Մուկ աապակեմ, ծուկ ուտեմ,  
Ծուկ աապակեմ, ծուկ ուտեմ:
3. Մամա, մտիկ առան աակը,  
Մուկը մաավ մկան ծակը:
4. Ալուր, ալուր, ալուր (ալագ կրկնել):
5. Ջարուղ ու շաքեն մե չտիով  
չեն շափի: